

**Expertgruppen
För Biståndsanalys**

UD 2013:01

Expertgruppens möte
Torsdagen den 3 februari kl.9-12
Karlavägen 102, plan 7
Sammanträdesrum Amiralen

Närvarande:

Lars Heikensten, ordf.
Gun-Britt Andersson, vice ordf.
Eva Lithman, ledamot
Torgny Holmgren, ledamot
Anna Nilsson, ledamot
Kim Forss, ledamot
Arne Bigsten, ledamot, fr.o.m punkten 4a
Julia Schalk, ledamot
Jakob Svensson, ledamot t.o.m. punkten 6a
Sonja Daltung, kanslichef
Emma Östaker, utredningssekreterare
Jan Pettersson, utredningssekreterare
Eva Mineur, utredningssekreterare
Per Trulsson, utredningssekreterare
Markus Burman, utredningssekreterare
Anna Bäckman, bitr.utredningssekreterare
Jessica Karlsson, praktikant

Frånvarande:

Malin Mobjörk, ledamot
Hans Rosling, ledamot
Lennart Peck, expert

1. Öppnande av mötet
Ordförande Lars Heikensten öppnade mötet.
2. Godkännande av dagordningen
Dagordningen godkändes med ändringen att ta punkt 6a efter punkt 3.
3. Protokoll från föregående möten
Beslut: Protokollet lades till handlingarna.
4. Administrativa frågor
 - a. Åtterrapporering
Kanslichefen återrapporterade ifrån EBAs två senaste seminarier som hölls i januari. Fyra sammanfattningar av handlingar i EBA:s serie Development Dissertation Briefs (DDB) presenterades på ett seminarium med titeln "Drivers for Development" den 20/1. Moderator var Eva Lithman, som var nöjd med seminariet och såg positivt på formen. Den 27/1, lanserades rapporten "Business and human rights in development cooperation – has Sweden incorporated the UN guiding principles?". Seminariet var ett av våra mest besökta och hade uppemot 100 anmälda. Anna Nilsson, som varit referensgruppsordförande för studien, modererade seminariet. Hon tyckte att det var en bra blandning i publiken, men tyvärr hade vi misslyckats med att få en representant från regeringen att delta i panelen och det var något utmanande att få igång en diskussion med publiken.

Gun-Britt Andersson återrapporterade ifrån ett seminarium på temat konflikt och utveckling som hon modererat för FuF. Hon rapporterade också att hon träffat Kristina Persson, Minister för strategi- och framtidsfrågor, och pratat om migration och utveckling.

Arne Bigsten anländer till mötet.

- b. Biståndsanalys 2016
Emma Östaker, projektledare för arbetet med årets Biståndsanalys, redogjorde för tidsplanen. Ett fullständigt utkast kommer att diskuteras vid nästa möte och det kommer finnas möjlighet att även lämna skriftliga kommentarer. Huvudfokus i Biståndsanalys 2016 kommer vara de rapporter som presenterades under 2015.

Frågor som lyftes var om det ska göras någon koppling i rapporten till det nya biståndsspolitiska ramverket, vikten av att problematisera biståndets katalytiska effekter, biståndets effekter på näringslivsutveckling och kopplingen till de globala hållbarhetsmålen (SDGs). Ordförande uppmanade kansliet att även beakta de seminarier som genomförts under året och de slutsatser som kommit fram under dessa.

- 5. Information
Kanslichefen informerade om att arbete pågår i regeringskansliet med tilläggsdirektiv för kommittén.
- 6. Projekt
 - a. Rapport för beslut
 - i. *What Education Policies and Programs Affect Learning and Time in School in Developing Countries? (by Amy Damon, Paul Glewwe, Suzanne Wisniewski and Bixuan)*

Referensgruppsordförande, Jakob Svensson, presenterade arbetet med rapporten. Rapporten sammanställer resultaten från en stor mängd forskningsstudier med fokus på utbildningsinsatser i låginkomstländer för att söka svar på vilka insatser som fungerar bäst. Glewwe har publicerat en annan rapport som ett working paper för RISE under hösten 2015 baserat på samma material. Detta borde EBA ha fått kännedom om i ett tidigare skede. Det borde dock inte vara ett problem, eftersom EBA försöker dra på existerande forskning. Jakob informerade vidare om att referensgruppen i stora drag är positiva till studien, men att det framförts att EBA behöver fundera på vilken målgrupp rapporten kommer att nå. Referensgruppen tyckte också att problemformuleringen och kontextdiskussionen skulle kunna ha utvecklats i rapporten.

Expertgruppens synpunkter på rapporten var bland annat att begrepp som impact och outcome används på ett annat sätt än vad vanligtvis görs vilket kan vara förvirrande. De rekommendationer som tas fram i rapporten bör riktas till länder snarare än till biståndsgivare. Styrkan i rapporten är att den konkret går ner på insatsnivå, men det saknas fokus på staters ansvar för genomslag och effekter av insatser givet att de styr kontexten med sin utbildningspolitik och policy. Vidare lyftes att ett Parisdeklarationsperspektiv saknas och att rapporten har ett mikroperspektiv som lyfter många frågor som egentligen handlar om utbildning rent generellt. Rapporten kan ses som en del i ett större tema för EBA där ett antal studier görs på olika områden och där mikroperspektivet kan kopplas samman med frågan om storskalig implementering.

Kanslichefen informerade om att rapporten är tänkt att lanseras tillsammans med den rapport författad av Joel Samoff med medförfattare (och som också är en

metautvärdering med fokus på utbildning) genom ett seminarium i maj. Då finns alla möjligheter att lyfta uppkomna frågor och sätta rapporten i en kontext, t.ex. koppla till SDGs utbildningsindikatorer samt att bjuda in internationellt kunniga personer från t.ex. UNESCO eller Världsbanken.

Beslut: Expertgruppen godkände rapporten för publicering.

Ordförande tackade Jakob Svensson för hans insats i EBA. Jakob lämnade mötet.

- b. Rapportutkast för diskussion
Inget utkast för diskussion vid detta möte.
- c. Seminarier
Kansliet informerade om att nästa EBA seminarium är planerat till den 21 mars då EBA-studien *"In search of double dividends from climate change cooperation: Evidence on forest conservation and household energy transitions"* ska lanseras.
- d. Projektförslag för beslut
 - i. *Aiddata*
Kansliet har i kontakt med AidData försökt reda ut de frågor om förslaget som lyftes vid föregående möte. Expertgruppen ställer sig fortfarande avvaktande till ett formaliserat samarbete i enlighet med förslaget, framförallt på grund av metoden (enkätundersökning) och kostnaden, även om frågeställningen hur Sverige uppfattas av mottagarna är intressant. Aiddata kan också vara en intressant samarbetspartner framöver och det är därför bra att ha fortsatt kontakt. Det fanns också ett intresse att höra med AidData om SRHR-området kommer ingå i den kommande undersökningen samt hur en studie om inflytande via multilaterala givare, som var ett av alternativen i Aiddatas förslag, skulle kunna se ut.

Beslut: EBA avböjer att fortsätta förhandlingar om utformningen av ett samarbete enligt förslaget. Kansliet fick i uppdrag att fundera på hur frågeställningen kan belysas på annat sätt.

ii. Integrating climate change and conflict considerations

Projektförslaget "Integrating climate change and conflict considerations – a study of development organization's approaches in Colombia" har inkommit på initiativ av författarna. Målgruppen för studien är i huvudsak Sida, FBA och UD. Studien ämnar studera hur ett flertal bilaterala biståndsaktörer integrerar klimatperspektiv med konflikthänsyn i ett urval projekt i Colombia och vilka lärdomar som kan dras av relevans för Sidas och FBA:s arbete med dessa frågor.

Expertgruppen ansåg att det i och för sig är intressant att titta på klimatfrågan i ett konfliktperspektiv, men ställde sig tveksam till att enbart ett land studeras och på vilket sätt denna bottom-up-ansats kan ge insikter för arbetet i andra länder och vara relevant för de tänkta målgrupperna. Även valet av land ifrågasattes bl.a.där för att Sverige inte har mycket bistånd till Colombia.

Beslut: Expertgruppen avböjde förslaget.

iii. Aid Evaluation: Learning from Experience?

Förslaget har inkommit som ett resultat av kansliets besök vid och diskussioner med SUM (The Centre for Development and the Environment) vid Oslo Universitet. Forskarteamet vill bland annat söka förklaringar till

svårigheten att åstadkomma lärande och förändring i biståndet med utgångspunkt i utvärderingar.

Studien bedömdes vara aktuell och ha en intressant utgångspunkt. Viktigt dock att de studier som gjorts tidigare på området av t.ex. Världsbanken beaktas och studien bör innehålla en sammanfattning av kunskapsläget. Vidare lyftes frågan om studiens långa tidsperspektiv är nödvändigt för studiens syfte; viktigare att studien fokuserar på närtid snarare än dåtid (t.ex. genom mer intervjuer och mindre historiebetraktelser).

Beslut: Expertgruppen beslutade att ge uppdraget enligt projektförslaget, men med medskicket att författarna bör beakta framkomna synpunkter.

- e. Information om pågående projekt
Kanslichefen informerade om att beslut togs per capsulam den 22 december 2015 att ge Lars Arnell i uppdrag att skriva en essä om enprocentsmålet och att utse Lars Heikensten till referensgruppsordförande för studien.

- f. Projektförslag för diskussion
 - i. *Use of ODA for addressing the refugee and irregular migration situation in Europe*
Dokument: ECDPM_migration

Denna "concept note" har inkommit som ett resultat av kansliets besök på ECDPM:s Brysselkontor i december 2015. ECDPM är intresserade att göra en studie om användning av bistånd vid hantering av den pågående flyktingkrisen och jämföra fyra EU-länder (däribland Sverige). Syftet är att få fram underlag för en diskussion om relationen mellan bistånd och migration i Sverige och Europa.

Expertgruppen bedömde att ämnet är både relevant och aktuellt och att studien skulle kunna bidra till debatten om en viktig frågeställning. Även den komparativa ansatsen är intressant. Det framhölls att även det humanitära biståndet bör beaktas. Vidare påpekades det att ämnet för studien också bör vara relevant för Delegationen för migrationsstudier (Delmi). De bör därmed involveras, antingen genom att studien genomförs som ett samprojekt eller om genom att de deltar i vår referensgrupp. Möjligt är också att de genomför en egen studie som kan presenteras på ett gemensamt seminarium.

Beslut: Kansliet får i uppdrag att förhandla fram ett uppdrag och kontraktera författarna antingen i samarbete med Delmi eller enskilt.

- 7. Övriga frågor
Ingen fråga anmäld.

- 8. Mötet avslutas